

դիկներից մուխ եր բարձրանում: Շների ծայնից մի խումբ երեխաներ, կանայք եւ աղջիկներ դուրս սողացին նեղ դռներից եւ կտուրների վրայից սկսեցին նայել մեզ վրայ: Մէկը բաժանոցեալ նրանցից եւ, յենոած երկու թեւքերի տակին առած երկու ցուպերի վրայ, սկսեց կաղալով մօտենալ մեզ: Երբ հասաւ, նա մի երկբայական հայեացք ձգեց մեզ վրայ, մի քանի րոպէ կանգ առեց եւ ապա լուռ նստեց: Քուրդը առհասարակ քաղաքավարի է լինում, երբ հանդիպում է օտար մարդու, բայց նա մինչեւ անգամ չողջունեց մեզ: Երեւի նա տատանւում էր, թէ ինչ ձեւով ողջունէ, որ չվիրաւորէ մեզ, որովհետեւ մահմեդականը զանազան ձեւերով ողջոյններ ունի իր լեզւում, նայելով մարդու աստիճանին, ազգութեանը, կրօնին եւ այլն: Նրան անյայտ էր, թէ մենք ինչ մարդիկ ենք, այդ պատճառով բարւոք համարեց լուռ մնալ:

Սկզբում մենք նրան մուրացկանի տեղ ընդունեցինք, եւ նրա հնոտի հագուստը վկայում էր այդ: Բայց այդ հնոտիքի մէջ նշմարում էր մի աչքի զարկող հպարտութիւն: Շալէ գօտիի մէջ, կուրծքի վրայ, խրած ունէր մի փոքրիկ խենջար, որի աբենոսեայ սեւ կիթը զարդարած էր արծաթով եւ գունաւոր քարերով: Այդ զենքը արդէն նշան էր նրա ազնուական ծագման:

Գետնափոր խրճիթից յայտնոած ազնուականը, վերջապէս, խզեց իր լռութիւնը, հարցնելով.

— Ծխախոտ ունե՞ք:

— Ունենք, — պատասխանեց Մուրադը, որ լաւ քրդերէն գիտէր:

— Հեռոից տեսայ ձեզ, եկայ մի փոքր ծխախոտ խնդրելու:

Մուրադը տոեց նրան բաւականաչափ ծխախոտ, որը մեծ շնորհակալութեամբ ընդունեց: Նա իսկոյն վառեց ծխաքարշը, սկսեց ծխել: Երեւում էր, որ երկար ժամանակ չէր ծխել:

Նա, դարձեալ յենոած իր թեւքերի տակ առած ցուպերի վրայ, սկսեց կաղալով դիմել նոյն խրճիթը, որտեղից դուրս էր եկել: Բայց քառորդ ժամ չանցած, նա կրկին վերադարձաւ իր հետ ունենալով մի այլ մարդ: Այդ վերջինը դրեց մեր առջեւ մի մաղ լի նոր թխած հացերով, որոնց մօտ դրած էր պանիր, որ մակարդոնած էր զանազան անուշահամ բոյսերով եւ սեր, որ երկու մատի հաստութեամբ լաւաշի ձեւ ունէր: Հպարտ ազնուականը չկամեցաւ պարտաւոր մնալ մեզ եւ բերեց մեզ համար մի լաւ նախաճաշիկ: Մենք սկսեցինք ուտել.

— Դու ո՞ր ցեղից ես, քիրվա՛յ, — հարցրեց Մուրադը:

(Զգիտեմ ինչե՞ հայերը սովորութիւն ունեն քրդերին դիմել Զիրվայ բառով, որը նշանակում է կնքաւոր):